

Saco studentråds svar på remissen *Ändring i Centrala studiestödsnämndens (CSN) föreskrifter och allmänna råd om beviljning av studiemedel*

Saco studentråd har getts möjlighet att yttra sig över remissen *Ändring i Centrala studiestödsnämndens (CSN) föreskrifter och allmänna råd om beviljning av studiemedel* (diarienummer 2015-119-2785).

Saco studentråd är i stort positiva till de förändringar som CSN föreslår. I detta remissvar vill Saco studentråd särskilt lyfta fram behovet av flexibla utbetalningar vid utlandsstudier och vikten av att motverka överskudsättning samt säkerställa att studenter som betalar studieavgifter kan fullfölja sin utbildning.

CSN:s ambition att förenkla regelverket för studenter är välkommen. Det är rimligt att merkostnadslån beviljas för de faktiska utgifter studenterna har, utifrån ett maxtak. Saco studentråd bedömer det som positivt att fler studenter kommer kunna ta del av vissa merkostnadslån i och med att begreppet utlandsstudier införs och att nuvarande regler utvidgas i enlighet med EU-rätten. Att dessa förändringar även kan underlätta den administrativa bördan för myndigheten är ytterligare ett gott argument för att de införs.

Utbetalning av studiemedel och merkostnadslån

Saco studentråd delar uppfattningen om att utbetalningar av studiemedel och merkostnadslån som huvudregel ska betalas ut månadsvis. Månadsvisa utbetalningar, istället för en forskottsutbetalning, är förenade med en lägre risk för felaktiga utbetalningar och är lättare att hushålla. Samtidigt finns särskilda fall där studenten kan vara i behov av att få hela eller delar av studiemedlet utbetalt på en och samma gång.

Saco studentråd är positiva till förslaget att alla typer av merkostnadslån ska kunna betalas ut som en klumpsumma i de fall där studenten kan redovisa ett behov av att betala det som merkostnadslånet avser vid ett och samma tillfälle.

Saco studentråd är positiva till principen om att merkostnadslån endast ska betalas ut för de veckor då studenten uppbär studiemedel. Samtidigt är det viktigt att studenter som investerat i en utbildning utomlands också kan fullfölja den. Det kan uppkomma situationer där studenter läser en

avgiftsbelagd utbildning och antalet studiemedelsveckor inte räcker för att ta ut fullt studiemedel under hela utbildningstiden. Studenter som väljer att ta ut en lägre andel studiemedel per vecka borde därför anses uppbära studiemedel för samtliga veckor, och därigenom kvalificera för att ta ett fullt merkostnadslån som täcker den faktiska undervisningsavgiften.

Saco studentråd anser vidare att studenter ska kunna få hela eller delar av studiemedlet utbetalt vid terminsstart om de måste betala sin hyra för terminen i förskott. När det kommer till förskottsutbetalningar av det ordinarie studiemedlet har CSN valt att inta en restriktiv hållning. Saco studentråd anser att myndigheten borde göra ett undantag när det kommer till hyresutgifter. På många studieorter är det vanligt att hela terminens hyra ska betalas vid terminsstart. För detta räcker inte merkostnadslånet till, utan här behöver studenten kunna få delar av det ordinarie studiemedlet.

Att ordinarie studiemedel betalas ut i förskott för att täcka hyreskostnader skulle inte påverka studentens fortsatta ekonomi under terminen, eftersom den hyra som i annat fall hade ingått i de månatliga utgifterna redan är betald. Inte heller borde det orsaka problem om studenten går ned på deltid, eftersom hyran kvarstår oavsett studentens studietakt. Potentiellt skulle en sådan utbetalning kunna orsaka problem om studenten avbryter sina studier och därmed blir återbetalningsskyldiga. Dock torde sannolikheten att studenten avbryter sina studier minska om de redan ligger ute med flera månaders hyra.

Motverka överskuldssättning och överuttag av merkostnadslån

Saco studentråd är positiva till att studenten själv har att disponera över lån öronmärkta för utbildningsavgifter och andra studierelaterade utgifter. Samtidigt är det viktigt att lyfta fram risken för överskuldssättning. Förslaget medför även en risk att studenten tar ut en för stor del av merkostnadslånet för undervisningsavgifter tidigt under sin utbildning och därmed får det svårare att betala avgifter längre fram i utbildningen.

För att motverka risken för överskuldssättning föreslår Saco studentråd att CSN kommunicerar kalkyler för hur studenternas återbetalningsplan påverkas av att ta merkostnadslån. När studenter söker ett merkostnadslån bör de också direkt få en beräkning på hur mycket mer per månad de kommer behöva betala jämfört med om de bara tog det ordinarie studiemedlet.

För att underlätta disponeringen av merkostnadslån för undervisningsavgifter föreslår Saco studentråd att CSN tar fram låneplan för hela utbildningstiden. Genom att låta studenterna fylla i utbildningens längd och terminskostnad kan man sedan räkna ut om kvarvarande merkostnadslånet räcker till hela studietiden eller hur mycket studenten själv måste spara ihop för att täcka kostnaden. Om studenten väljer att ta ut större delar i början av studietiden kan låneplanen beräkna hur mycket mer studenten måste spara ihop för nästkommande studietidsterminer.

Kristin Öster

Ordförande i Saco studentråd

Saco studentråd är Sveriges studentfackliga centralorganisation. Vi företräder 100 000 studentmedlemmar i 19 Sacoförbund.